

در سیزدهمین همایش علمی، کاربردی اقتصاد مقاومتی بررسی شد؛

نگاه اجمالی به شاخص‌ها و پیشنهاد راهکارهای عمومی در اقتصاد مقاومتی بانک پاسارگاد

سیزدهمین همایش مشترک انجمن مدیریت ایران و دانشگاه خاتم، با عنوان همایش علمی، کاربردی اقتصاد مقاومتی در تاریخ ۲۸ آذر سال ۱۳۹۵، در محل دانشگاه خاتم و با حضور استادان برجسته کشور، اقتصاددانان، اعضای انجمن‌های علمی، اعضای انجمن مدیریت ایران، کارشناس و جمعی از دانشجویان برگزار شد.

به گزارش روابطعمومی بانک پاسارگاد، در این همایش کامران بازان، مدیر گروه بین‌المللی مهندسی و مدیریت بازان و همکاران، درباره نگاهی اجمالی به شاخص‌های اقتصاد مقاومتی سخنرانی کرد. همچنین هادی احمدی، رئیس کارگروه مالی انجمن مدیریت ایران، مطالبی را درباره پیشنهاد راهکارهای عمومی اقتصاد مقاومتی مطرح کرد.

نگاه اجمالی به شاخص‌های اقتصاد مقاومتی

بازاز با ذکر این مطلب که سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، یعنی کشور با سیاست‌هایی که اتخاذ می‌کند، خود را در برابر ضربه‌های جهانی بیمه می‌کند، گفت: شاخص اقتصاد مقاومتی در پی توصیف وضعیت ساختار کشور و زیرسیستم‌های آن و شناسایی عواملی است که می‌تواند باعث افزایش ظرفیت کشور برای مقابله با ضربه‌های مختلف باشد. همچنین شاخص‌ها تلاشی برای کمی‌کردن متغیرهاست که می‌تواند نتایج مفیدی را دربر داشته باشد.

وی با اشاره به این مطلب که مفهوم مقاومت از سازمان تا کشور یا منطقه می‌تواند به کار گرفته شود، ادامه داد: نکته کلیدی آن است که باید از بررسی هر سطح به‌تنهایی اجتناب کرد. بی‌شک آنچه یک سیستم اقتصادی را مقاوم می‌کند متفاوت‌تر از آن چیزی است که یک سیستم زیست‌محیطی را مقاوم می‌کند؛ چه از نظر تهدیدات و مخاطرات و ضربه‌ها، چه از لحاظ ارتباط درونی با دیگر سیستم‌ها.

وی با ذکر این مطلب که ارزیابی توانایی یک کشور در مقابل مخاطرات و شوک‌ها نیازمند تعریف دقیقی از مخاطرات در بستر سیستم‌های آن کشور است، ادامه داد: دانشگاه هاروارد ضربه‌ها را در سه دسته ضربه‌های قابل پیشگیری، ضربه‌های راهبردی و ضربه‌های بیرونی تقسیم‌بندی کرده است. پیشنهاد این دانشگاه این است که در ضربه‌های قابل پیشگیری از مدیریت ریسک استفاده شود. همچنین

رویکرد مناسب برای دسته دوم و سوم ضربه‌ها از ایجاد مقاومت برای حفظ کارکرد سیستم‌ها در هنگام آشفتگی است. درحقیقت مقابله با ضربه‌ها و آسیب‌پذیری منتهی به ازدست‌دادن هویت ساختاری و زائل‌شدن پایداری، خواسته اقتصاد مقاومتی است. وی با بیان این موضوع که برای ارزیابی مقاومت اقتصادی کشورها تاکنون بیش از ۱۶۰ شاخص ترکیبی در سطح بین‌المللی تدوین و منتشر شده است، افزود: اساس حرکت به سمت شاخص‌سازی برای اقتصاد مقاومتی ایران ضرورتی جدی برای سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان است. همچنین برای محافل آکادمیک نیز ساختن شاخص برای اقتصاد مقاومتی می‌تواند زمینه بحث و بررسی شاخص‌های اولیه را فراهم و به‌مور امکان مطالعات اثباتی جدیدی را ایجاد کند. وی در ارزیابی شاخص‌های اقتصاد مقاومتی تصریح کرد: ابعاد مقاومت‌پذیری اقتصاد بسیار متنوع هستند و با یک تغییر نمی‌توان همه این جنبه‌ها را اندازه گرفت. این ویژگی وقتی پیچیده‌تر می‌شود که جنبه‌های کیفی اما مهم و اجتناب‌ناپذیر پدیدار می‌شوند.

وی از شاخص‌های بریگو گلیو و همکاران، بورمن و همکاران، مؤسسه WIDER وابسته به دانشگاه سازمان ملل، شاخص آژانس توسعه بین‌المللی آمریکا، ارزیابی مقاومت ملی از سوی مجمع جهانی اقتصاد و شاخص جهانی FM به عنوان برخی از شناخته‌شده‌ترین روش‌های ارزیابی در ایجاد

شاخص‌های اقتصاد مقاومتی یاد کرد و درباره هر یک توضیح داد.

همچنین وی به قابلیت‌های یک کشور مقاوم در گزارش مجمع جهانی اقتصاد سال ۲۰۱۳ اشاره و خاطرنشان کرد: سازگاری (انطباق) با تغییر موقعیت‌ها، مقاوم در مقابل شوک‌های ناگهانی، خودبازیابی تا حد یک تعادل مطلوب (خواه تعادل پیشین یا یک تعادل جدید) و در همان حال حفظ تداوم عملیات در یک کشور مقاوم، متضمن بازبازی‌پذیری سریع پس از یک بحران و هم سازگاری‌پذیری در پاسخ به محیط متغیر هستند.

وی در ادامه با توضیح درباره اقتصاد ایران، وضعیت کشور را در زمینه شاخص‌های اقتصاد مقاومتی تشریح کرد. همچنین وی به شاخص‌های نظارت راهبردی در سند سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی اشاره کرد و ادامه داد: این شاخص‌ها

پیش‌رو اشاره و تصریح کرد: خواست عمومی و اهتمام ویژه و ابلاغ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی از سوی مقام معظم رهبری، داشتن سند چشم‌انداز و برنامه‌های پنج‌ساله توسعه، توافق هسته‌ای ملقب به برجام، افزایش باور عمومی کشورهای جهان در قدرت اقتصادی و بزرگی GDP و GNP بازار ایران و... ازجمله فرصت‌هاست. وی درباره تهدیدها تصریح کرد: کاهش قیمت نفت و مشتقات آن، کاهش در میزان تولید یا عرضه محصولات نفتی، بروز نوسانات شدید قیمت ارز و بحران‌های تأثیرگذار داخلی و بین‌المللی، مقاومت در برابر اجرشدن الگوی اقتصاد مقاومتی و... نیز از تهدیدهای موجود است. وی در پایان به راهکارهای عمومی ویژه همه دستگاه‌ها و همچنین راهکارهای موردی برای چالش‌های موجود و برخی از دستگاه‌های خاص اشاره کرد.

اقتصاد مقاومتی یک الگوی اقتصادی با نظریه نیست

سخنران دیگر همایش دکتر مجید قاسمی، رئیس انجمن مدیریت ایران و رئیس دانشگاه خاتم، بود. وی مقاومتی هستند. اقتصاد مقاومتی به دنبال افزایش بهره‌وری، رفاه و آسایش مردم و کاهش فشار اهرم‌های تأثیرگذار است. همچنین رویکردی جهادی، انعطاف‌پذیر، فرصت‌ساز، مولد، درون‌زا، پیشرو و برون‌گرا دارد. اقتصاد مقاومتی نیازمند ابزار است و از روش‌های آزمون و خطا اجتناب می‌کند.

وی درادامه ضمن بیان نقاط ضعف و قوت کشور در پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی، به ذکر مثال‌هایی درباره هر یک پرداخت و افزود: اقتصاد دولتی، اقتصاد تک‌محصولی بر پایه نفت، نبود نقشه راه جامع و کامل در اقتصاد، وجود رکود نسبتاً طولانی در اقتصاد کشور، وجود نرخ بالای بی‌کاری، وجود نرخ پایین بهره‌وری در تولید و اقتصاد کشور، رتبه پایین در ایجاد فضای کسب‌وکار و... از نقاط ضعف کشور هستند. وی

ادامه داد: داشتن مزیت جغرافیایی، وسعت مرزهای آبی و خاکی، منطقه‌ای و اقلیمی، زیرساخت‌های اقتصادی از قبیل سد و جاده‌ها، خطوط ریلی، کشتی‌رانی، نیروگاهی و مخابراتی، داشتن معادن و منابع طبیعی، عضویت در بسیاری از پیمان‌های سودمند بین‌المللی منطقه‌ای و جهانی، برخورداری از درجه امنیتی و نظامی قوی در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی، نیروی انسانی جوان و آموزش‌دیده و... از نقاط قوت کشور هستند. وی در ادامه به فرصت‌های

گسترش انجام پژوهش‌هایی است که بنزین و سایر محصولات را به انرژی برای حمل‌ونقل تبدیل می‌کند. آیا نباید این‌گونه بیندیشیم، خلعتبری ادامه داد: باید برخلاف آنچه تا به امروز فکر می‌کردیم، کاری انجام دهیم، چون جدی‌گرفتن خطر ضربه‌خوردن از طرف نفت و سوخت‌های فسیلی که ثروت ملی ماست؛ درحال‌حاضر یک ضرورت است. وی تأکید کرد: سند سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، تنها سند سیاست‌های کلی ماست که در خود مکانیسم پویا ایجاد کرده است. یعنی این امکان را می‌دهد اگر ضربه جدیدی ایجاد شود، شما نسبت به آن برنامه‌هایتان را تعدیل کنید.

وی با بیان اینکه نگاه در اقتصاد مقاومتی نگاه به آینده است؛ تصریح کرد: مشارکت فراگیر است اما مردمی که مشارکت می‌کنند باید احساس کنند با آنها عادلانه رفتار می‌شود. ابزارهای موجود در این بخش، مانند بهره‌وری یا ایجاد مکانیسم‌هایی برای دانش‌بنیان‌شدن، مکانیسم‌هایی هستند که شما را به‌صورت غلتان انعطاف‌پذیر و پویا می‌کنند. در کنار این موارد بحث برون‌گرایی و درون‌زایی مطرح است؛ درون‌زایی یعنی هر فرد بر الگوی زندگی اقتصادی خود حاکم شود. مثلاً برای درون‌زاکردن نفت صندوق توسعه ملی قرار داده شده و مکانیسم‌هایی که جایگزین‌هایی را ایجاد کند. این کارشناس اقتصادی درباره برون‌گرایی گفت: برون‌گرایی فقط صادرات نیست؛ برون‌گرایی یعنی همراه‌شدن و قدرت رقابت‌داشتن با دنیا. بنابراین ما می‌توانیم در دنیا انعطاف‌پذیر شویم. خلعتبری تأکید کرد: برای اینکه هرکدام از این پارامترها، عملیاتی شوند؛ خواسته شده گفت‌مان عمومی ایجاد شود. اما متأسفانه گفت‌مان ما در بیشتر موارد بر مبنای توهمات شخصی است.

یعنی حتی سند اقتصاد مقاومتی را مطالعه نمی‌کنیم. اگر بخوانیم، متوجه می‌شویم این سند یک مجموعه رفتاری منسجم و خواسته منسجم دارد. بنابراین در گفت‌مان‌سازی اول باید سند و بعد از آن مفاهیم را درک کنیم و معیارهای این سند را به‌درستی ردیابی کنیم. وی افزود: اگر بتوانیم ضربه‌ها را بشناسیم و احتمالات را با آینده‌پژوهی بررسی کرده و قبل از آنکه این ضربه‌ها ایجاد شود، مقابله هوشمند کنیم، با گفت‌مان‌سازی و ایجاد یک محیط عادلانه، کارها به‌درستی پیش می‌رود.

درواقع ارزش پول ملی، عمومی‌ترین قیمتی است که ما داریم. همگی در چند سال اخیر، هفته‌ای یک بار راجع به هدفمندی یارانه‌ها شنیدهایم و همه افرادی که امروز از تضعیف پول ملی جهت تقویت صادرات صحبت می‌کنند، بارها گفتند یارانه باید هدفمند شود تا جواب خوبی دهد. خلعتبری با طرح این سؤال که چطور لازم است یارانه هدفمند شود، ولی برنامه‌ریزی برای توسعه صادرات نباید هدفمند شود، ادامه داد: شما می‌خواهید به قیمت عمومی دست ببرید، برای اینکه صادرات تشویق شود، البته اگر شود. وی افزود: در سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی به‌دقت این موضوع گفته شده است که حمایت هدفمند از صادرات آن هم صادراتی که خالص ارزآوری آن را می‌توان مرتبه‌بندی و مثبت اعلام کرد و همین‌طور خالص ارزش‌افزوده تولیدشده آن را در نظر گرفت؛ اگر محصولی براساس شاخص ترکیبی ذکرشده توانست امتیاز کسب کند، افزایش صادرات از طریق بخشیدگی مالیاتی، کمک به بازار و کمک‌های مستقیم به عنوان پاداش صادرات و... انجام می‌شود. وی ادامه داد: مگر ما نمی‌خواهیم صادرات تشویق شود؛ بنابراین باید صادرات را هدفمند تشویق کنیم. اتفاقاً دراین‌باره قانون وجود دارد. اسناد بالادستی ما در این زمینه بسیار شفاف است و حدوداً پنج تا شش مورد سیاست‌گذاری کرده است. دراین‌بین افرادی هستند که از یک طرف می‌گویند هدفمندکردن خوب است ولی به عمومی‌ترین قیمت می‌تازند به این دلیل که صادرات را تشویق کنند، من این دواکنگی را شخصاً نمی‌فهمم.

وی در بخش دیگری از سخنان خود به سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی اشاره و تصریح کرد: اقتصاد مقاومتی می‌خواهد این‌را بگوید اگر با احتمال ضربه‌های مخرب ساختار و هویت مواجه می‌شوید و این احتمال را می‌بینید، باید حتماً شهادت دورشدن از تعادل، رفاه موجود و وضعیت موجود را داشته باشید و کاری انجام دهید که بتوانید جلوی این ضربه را بگیرید. این اقتصاددان خاطرنشان کرد: بلومبرگ به‌تازگی گزارشی ارائه کرده است مبنی بر اینکه پایان زندگی انرژی‌های فسیلی، قبل از خاتمه‌یافتن ذخایر آنهاست، حال اگر این اتفاق بیفتد، ما چه‌کار می‌کنیم؟ آیا امروز نباید دراین‌باره فکری کنیم؟ یکی از روش‌های ساده دراین‌میان،

از سوی دکتر آذر صائمیان، دبیر علمی کنفرانس صورت گرفت؛ تبیین محورهای کنفرانس ملی

دبیر کنفرانس تأکید کرد: مقالات برگزیده کنفرانس، در پایگاه استنادی جهان اسلام (ISC) نمایه خواهد شد. لازم به ذکر است طبق بخشنامه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مقالاتی که در این پایگاه نمایه نشوند دارای امتیاز پژوهشی و پایان‌نامه خواهند بود. همچنین مقالات در دو پایگاه کنسرسیوم محتوای ملی CIVILICA و مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری نمایه می‌شوند. وی با بیان این نکته که همه مطالب کنفرانس به صورت سی‌دی و کتاب در اختیار علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت، اضافه کرد: برای نخستین‌بار، تیمی در حال ارزیابی مدیریت مسئولیت اجتماعی هستند و به‌این‌ترتیب، از سازمان‌های برتر در این زمینه، تجلیل خواهد شد. دکتر صائمیان، تجلیل از سخنرانان برگزیده کنفرانس را هم از جمله برنامه‌های پیش‌بینی‌شده اعلام و تصریح کرد: تاکنون ۲۹ سازمان شامل دانشگاه‌ها، سازمان‌ها و انجمن‌های تخصصی دارای مجوز از وزارت علوم، حمایت معنوی خود را از کنفرانس اعلام کرده‌اند و ۲۳ سازمان، شرکت و بانک هم حامی مالی کنفرانس خواهند بود.

وی با تأکید بر این نکته که حامی اصلی کنفرانس، بانک پاسارگاد و دانشگاه خاتم هستند، یادآور شد: شرکت در کنفرانس برای دانشجویان برتر دانشگاه‌ها، با ارائه مقاله هزینه‌ای دربر نخواهد داشت.

کسب‌وکار و در حوزه اجتماعی مدیریت مسئولیت اجتماعی، اثرات فرهنگ ملی بر فرهنگ سازمانی، بالندگی اجتماعی و عشق به میهن و فرهنگ ملی در آینده‌پژوهی، از محورهای کنفرانس ملی فرهنگ سازمانی با رویکرد توسعه است.

وی تأکید کرد: ارائه آخرین دستاوردهای علمی و کاربردی در فرهنگ سازمانی با رویکرد توسعه، توسعه و ترویج فرهنگ سازمانی در نظام فکری فردی، سازمانی و اجتماعی، اشاعه مهارت‌های نوین فرهنگی با تکیه بر ضرورت‌های آینده‌نگرانه و دستیابی به ارزش‌ها و الگوهای مناسب رفتار حرفه‌ای در توسعه پایدار، از اهداف برگزاری این کنفرانس است.

دکتر صائمیان به برنامه‌های جانبی کنفرانس یادشده اشاره کرد و گفت: ارائه تجربیات سازمان‌های موفق در حوزه فرهنگ سازمانی و ارائه مقالات برتر دانش‌جویی در حوزه فردی، سازمانی یا اجتماعی؛ از جمله این برنامه‌ها خواهد بود. ضمن اینکه پنل‌های تخصصی و کارگاه‌های آموزشی هم در حاشیه کنفرانس برپا خواهد شد.

وی با بیان این نکته که آخرین مهلت ارسال مقالات به دبیرخانه کنفرانس، ۱۵ دی خواهد بود، اظهار کرد: مقالات علمی - پژوهشی و مقالات کاربردی که حاصل تجربیات مدیران در سازمان‌هاست، می‌تواند به این دبیرخانه ارسال شود که در پایان از ارائه‌دهندگان مقالات برگزیده تجلیل خواهد شد.

نوآوری در توسعه فرهنگ سازمانی، شخصیت، ویژگی‌ها و قابلیت‌های فردی در تحول فرهنگی و ارزش‌آفرینی در سازمان، در حوزه سازمانی تعلق، تعهد و وفاداری سازمان، نقش کارگروهی در توسعه

فرهنگ سازمانی، مؤلفه‌های محیط یادگیری در بهبود فرهنگ سازمانی، اخلاق، ارزش‌ها و فرهنگ سازمانی در سازمان‌ها، فرهنگ سازمانی توسعه‌گرا و نقش الگوسازی سرآمدی در توسعه فرهنگ

می‌شود. ولی در سازمان‌های دارای فرهنگ ضعیف، بی‌تعهدی و کارشکنی زیاد است و پاسخ‌گویی در سطح پایینی قرار دارد.

وی با بیان این نکته که این کنفرانس در سه محور حوزه فردی، سازمانی و اجتماعی، به عنوان سه محوری که مکمل یکدیگر هستند، برگزار خواهد شد، افزود: در حوزه فردی بهبود نگرش فردی در راستای فرهنگ سازمانی مطلوب، نقش تحول و

وی با بیان علل ورود انجمن به بحث فرهنگ سازمانی، تصریح کرد: یکی از دغدغه‌ها و مشکلات ما در سازمان‌ها، این است که وقتی مشکلات و تنگناهایی که در حوزه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی پیش می‌آید، افراد باافلاصه آن را به دیگران منتقل کرده و آنها را مسئول می‌دانند. به عبارت دیگر، هیچ مسئولیتی را در قبال مشکلات و مسائل نمی‌پذیریم. موضوع فرهنگ از اینجا اهمیت پیدا می‌کند که یک پیچیدگی بین روابط فرد با خود، روابط فرد با محیط بیرونش و روابط فرد با سازمانی که با آن همکاری می‌کند، مطرح می‌شود. حتی در سطح گسترده‌تر، این موضوع به روابطی که کشورها با هم دارند، مربوط می‌شود. وی درادامه ضمن تشکر از جناب آقای دکتر مجید قاسمی، رئیس کنفرانس و همچنین دانشگاه خاتم برای همکاری بسیار خوب آنها در برگزاری این کنفرانس، ادامه داد: ما وقتی سازمان‌ها را بررسی می‌کنیم، با چالشی عمده مواجه می‌شویم و آن این است که ممکن است سازمانی موفق به کسب جایزه تعالی سازمانی شده و جوایز متعددی هم کسب کرده باشد، ولی حال کارکنان و مدیران آن سازمان خوب نیست، باید بگوییم آنچه در نهایت خوب یا بدبودن شرایط سازمان را تعیین می‌کند، فرهنگ آن سازمان است. اگر یک سازمانی فرهنگ قدرتمندی دارد، موضوعاتی مانند سخت‌کوشی، تعهد، شفافیت و... در همه اعضای آن سازمان به‌خوبی دیده

دبیر علمی کنفرانس ملی فرهنگ سازمانی با رویکرد توسعه از برگزاری این کنفرانس در روز ۲۷ بهمن امسال از سوی انجمن مدیریت ایران با حمایت بانک پاسارگاد و دانشگاه خاتم خبر داد و محورهای آن را تبیین کرد.

براساس این خبر، دکتر آذر صائمیان در جمع خبرنگاران ضمن توضیح درباره پیشنهاد انجمن مدیریت ایران، گفت: انجمن مدیریت ایران یکی از قدیمی‌ترین انجمن‌های مدیریتی ایران است که در سال ۱۳۳۵ تأسیس شد. این انجمن در توسعه و ترویج علمی مدیریت، پیشرو بوده است. استادان و مدیران بزرگی در این انجمن همراه ما بوده‌اند که درحال‌حاضر بزرگ‌ترین سازمان‌های تولیدی و صنعتی را چه در ایران و چه در اروپا و آمریکا مدیریت می‌کنند. این انجمن اختراعات بسیاری را در کارنامه خود دارد، اما آخرین دستاورد آن، اخذ رتبه ممتاز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای دهمین سال پیاپی است. وی ادامه داد: یکی از رسالت‌هایی که در این انجمن تعریف شده، ارائه ایده‌های جدید، نوآور، خلاق و البته کاربردی در حوزه مدیریت است. به‌همین‌دلیل یکی از اقداماتی که در این انجمن انجام می‌دهیم، برگزاری کنفرانس‌های علمی با رویکردهای پژوهشی، کاربردی و نوآورانه است. کنفرانس ملی فرهنگ سازمانی با رویکرد توسعه یکی از همین کنفرانس‌هاست که دغدغه انجمن مدیریت بوده است.